BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
16 Pagini

EXEMPLARUL { În România 6 lei / În străinătate 6 lei

Nr. 49 Luni 20 Februarie 1939
16 Pagini P

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/933

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Forul suprem de control gestionar

Vizita, pe care noul ministru de finanțe a făcut-o, Miercuri, Inaltei Curți de conturi, n'a fost o simplă vizită de curtoazie. Ea a fost mai întâi un nimerit prilej de-a se afirma încă odată importanța misiunii acestui suprem for de verificare și judecată a socotelilor de stat și de a i se recunoaște în forme solemne dreptul la prestigiu și la unanimul respect, de care trebue să se bucure necondiționat.

Cuvintele atât de bine alese, cu care d. ministru de finanțe a înțeles să sublinieze — în ședința solemnă din secțiuni unite — tocmai această poziție de prestigiu a înaltului for, sunt bine venite și din ele se desprinde o superioară semnificație.

Rostite în numele guvernului, ele exprimă voința acestuia de a întrona corectitudinea, buna rânduială și moralitatea în gestiunile publice, înconjurând cu toată autoritatea și cu tot respectul forurilor chemate să exercite controlul preventiv și cel post-factum, spre a face cât mai puține cu putință delictele la contul de gestiune.

„Când frauda sau gestiunea neconformă — a spus d. ministru de finanțe în cuvântarea sa din acea ședință — **devine fapt repetat și nu se găsește ochiul vigilent de control, prăbușirile morale ale unei țări sunt inevitabile".**

Și mai departe, cu și mai netă preciziune: **„Când controlul nu este exercitat în actualitate, se constată o relaxare în moravurile și conștiinciozitatea gestionarilor publici".**

Până la o desăvârșită educare a gestionarilor publici, în disciplinele corectitudinii absolute, până la formarea unui simțământ înalt al răspunderii și al unei conștiințe gestionare incoruptibile, autoritățile de control trebue să fie mereu prezente, mereu vigilente și active, pentru a dezarma orice ispită și a zăgăzui orice neglijență.

Dar vizita dela Inalta Curte de conturi — vizită „de luare de contact", cum a definit-o însuși d. ministru de finanțe — a avut și alt rezultat binefăcător: a dat prilej d-lui președinte al instituției să formuleze o serie de neajunsuri care împiedecă acest for a-și îndeplini cum se cuvine principalele sale misiuni, în primul rând acelea de a verifica la termenele legale conturile generale de gestiuni și de a pronunța declarațiunile generale de conformitate la timp.

Inalta Curte de conturi este într'adevăr copleșită de prea multe sarcini, care i-au fost atribuite fără nici o necesitate absolută. Printre aceste sarcini s'au amintit: apelurile de pensii și judecarea conturilor comunelor rurale, care foarte bine ar putea fi date în competința altor organe mai corespunzătoare.

S'a mai cerut apoi: întărirea controlului preventiv prin extinderea lui la ținuturi, coordonarea activității Curții cu aceea a Corpului superior de control și înființarea de comitete speciale pentru judecarea gestiunilor rămase în restanță.

Modificarea în acest sens a actualei legi a Curții, — completată cu măsuri de ordin administrativ, — se impune astfel ca o nevoe de interes general și imediat, pe care d. ministru de finanțe n'a întârziat s'o recunoască, luând asupra sa aducerea ei la îndeplinire.

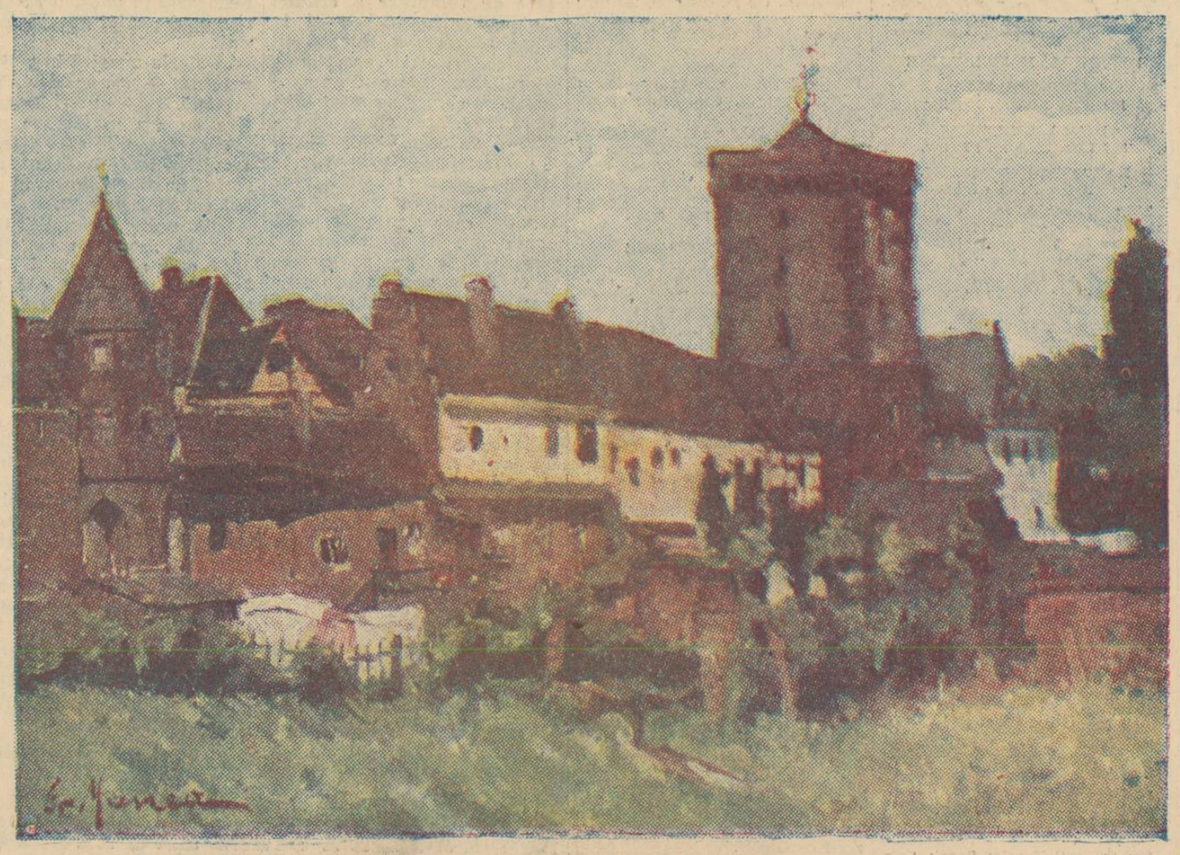

ZONS PE VALEA RINULUI — GR. MANEA

Programul social al guvernului

Nu se poate tăgădui că am avut până acum o înaintată, poate o prea înaintată politică socială în țara românească.

Tot ce s'a făcut însă, a fost din îndemnul sufletesc al miniștrilor care diriguiau acel minister al „inutilității noastre sociale", cum i se spunea în derâdere ministerului muncii, și foarte puțin din îndemnul și convingerea partidelor politice care ne guvernau.

Forul internațional al Genevei, de asemeni, impunea convenții internaționale, pe care cu destulă grabă — uneori foarte puțin justificată — le traduceam în legiuiri foarte înaintate.

Fără să fim o țară industrială și cu tradiție socială, am înfăptuit astfel, fără prea mari frământări, o întreagă legislație socială, în care, cu specificul nostru exces de zel, am întrecut mult inspirațiile Genevei.

Dacă fericirea muncitorilor noștri s'ar aștepta de la legiuiri, am fi țara cu cele mai bune legi, și dacă le-am aplica, cu cei mai fericiți muncitori.

Pe tărâm legislativ, avem deci, cea mai înaintată legislație socială.

Ne mai lipsește puțin, iar unele legiuiri a căror aplicare a întârziat, acum, prin dispariția politicului care îngenunchiase — trebue să recunoaștem — socialul, își impun, treptat, treptat idealurile în care crezusem atâta vreme...

Iată decе legăm atâtea speranțe de programul social a cărui înfăptuire o promite astăzi ministerul muncii.

Pe lângă legiuirile existente, organizând viața de breaslă a muncitorului se anunță legiuiri menite să ridice mai ales, standardul lui de viață.

Se va începe — cel puțin așa se promite — o vastă operă de construcțiuni muncitorești hărăzită căminului și atelierului meșteșugăresc.

Este în adevăr opera cea mai serioasă, așteptând dela înfăptuirea ei rezultate nebănuite, meseriașul legat de atelierul lui, muncitorul legat de casa lui.

Intoarcerea lui către iubirea de țară, îndepărtarea lui dela internaționalism și luptă de clasă, numai prin legătura de cămin o mai putem spera.

Iată idealul unor îndepărtate, dar unanime năzuințe.

Dacă ne-am fi gândit mai de mult și mai temeinic la această operă am fi putut năzui azi la altă viață a muncitorului nostru, și mai târziu la acea abia întrezărită „muncă și voe bună".

Altele ar fi fost până acum preocupările muncitorului, altele legăturile lui cu fabrica și cu atelierul...

Altfel și-ar fi purtat povara grijii de mâine și asigurarea socială n'ar fi fost menită decât să-i vindece rănile trupești!

De aceea din programul ministerului muncii reținem cu o legitimă satisfacție capitolul privitor la construcțiile muncitorești.

Așteptăm realizările.

Vintilă F. Pantazopol

Requiemul de Vineri pentru Papa Pius XI

Monseniorul Andrea Cassulo, nunțiul apostolic și arhiepiscopul Cizar, conducând pe M. S. Regele, la plecarea dela catedrala Sf. Iosif, după oficierea requiemului

Planurile de inarmare

Experiențele din timpul războiului mondial

D. PIERLOT

Guvernul englez a publicat zilele trecute o „Carte albă" cu privire la cheltuelile noi ce le impune sporirea forțelor armate și a materialului de război. Reese, din datele cuprinse în această „Carte albă", că Marea Britanie a destinat o sumă de 580 milioane de lire sterline pentru acoperirea cheltuelilor destinate înarmărilor în curs.

Celelalte puteri mari — State-le-Unite din America, Franța, Germania și Italia — de asemenea continuă înarmările lor, într'un ritm destul de accelerat, ca și celelalte state mai mici.

Opinia publică de pretutindeni este mai mult impresionată de cifra globală a cheltuelilor destinate înarmărilor massive, decât de sforțările ce se fac în vederea aplicării planurilor de înzestrare a forțelor militare cu materialul de care au nevoe într'un eventual război.

Ea nu-și dă seama, că, în epoca noastră, cu toată desvoltarea industriilor și a tehnicei, fabricațiunea armamentului și a materialului de război, din punctul de vedere cantitativ și calitativ, e în funcție de factorul timp și de factorul uman.

Experiențele ce s'au făcut în timpul războiului mondial, sunt foarte instructive și interesante în această privință.

Cu toate resursele naturale ce le are și desvoltarea industriilor sale, republica Statelor-Unite americane a fost nevoită, după ce a intrat în acțiune, să-și procure din Franța și din Anglia armamentul și materialul de război necesare trupelor trimise pe frontul occidental european.

Experții militari americani au constatat că până în ziua încheerii armistițiului — 11 Noembrie 1918 — aproape totalitatea tunurilor, tankurilor, avioanelor, aeroplanelor și muniționilor, folosite de trupele americane, n'au fost fabricate în Statele-Unite, ci în Franța și în Anglia.

Nici Anglia, la începutul războiului mondial, n'a putut să facă față, în materie de armament și muniționi, nevoilor forțelor sale angajate în luptele de pe frontul occidental.

Un expert în materie, d. Barker, a făcut următoarea constatare :

„In Anglia, unde a existat în timp de pace o industrie de armamente suficientă pentru armatele mici, a trebuit multă vreme industriei ca să se adapteze nevoilor armatelor numeroase. Fabricarea unui tun a cerut șase luni; aceea a unui car de asalt (tank), șase până la nouă luni și în cei doi ani din urmă ai războiului, în momentul dezvoltării la maximum a industriei muniționilor, proectilele de artilerie n'au fost gata să fie trimise pe front, decât după nouă luni dela comanda lor".

Un alt expert militar străin, bazându-se pe experiențele americane și engleze din războiul mondial, a tras următoarea concluzie :

„E, în adevăr, o iluzie să creadă cineva, că printr'o mișcare a baghetei magice se pot, în câteva zile, transforma șantierele industriale în fabrici de tunuri capabile să livreze în mai multe săptămâni artileria de campanie necesară războiului. Chiar dacă mașinile speciale necesare fabricațiunii acestor arme ar fi gata, o asemenea iuțeală nu poate fi atinsă".

Numai fabricile de produse chimice și colorante fac excepție, căci ele pot fi repede transformate în fabrici de gaze toxice și aceasta cu condiția să dispună din timp de pace de gazele respective.

Așa dar, în timpul războiului mondial, nici Anglia și nici Statele-Unite n'au putut acoperi singure nevoile lor în armament și muniționi, când amândouă dispuneau și atunci de mari resurse naturale, de imense posibilități industriale și de mijloace considerabile financiare.

Cum se explică faptul acesta ?

Mai întâi, din cauza absenței unei mari industrii de război, organizată din timp de pace în vederea unor anumite efective combatante și al doilea, din cauza timpului prelungit ce-l reclamă fabricațiunea armamentului variat și perfecționat; ca și a materialului de război, — atât din punctul de vedere cantitativ, cât și calitativ.

De aceea, în urma experiențelor făcute în timpul războiului mondial și apoi a progreselor realizate de-atunci în diferite arme, care au sporit considerabil puterea focului, apărarea națională reclamă din vreme de pace executarea metodică, continuă și pe cât posibil într'un ritm rapid, a planurilor de înarmare și de înzestrare cu material și echipament, ca națiunile amenințate să nu fie surprinse nepregătite de evenimente. In aceeaș situație ne găsim și noi.

R. SEIȘANU

ale cărui sforțări pentru formarea guvernului belgian, continuă.

—xxo●oxx—

A deraiat un tren de linie îngustă

Un frânar grav rănit

Târgoviște, 17 Februarie

La întreprinderile forestiere „Purnichescu", din comuna Fieni, s'a întâmplat o nenorocire.

Rupându-se frânele unui tren încărcat cu lemne ce cobora spre Fieni, vagoanele au pornit vertiginos la vale, fără să mai poată fi oprite. Opt frânari au reușit să sară din tren, salvându-se.

In tren însă a rămas unul dintre ei Ion Filip Ringheanu, originar din comuna Cucuteni.

Trenul deraind și vagoanele răsturnându-se. Ringheanu, a fost apucat dedesubtul unui vagon, fracturându-i-se piciorul stâng.

Victimei, adusă la spitalul din Târgoviște, i s'a amputat piciorul.

Autoritățile anchetează.

Politica noului guvern maghiar

In urma cunoscutelor cauze de ordin intern și rasist, care au provocat neașteptata demisiune a fostului prim ministru Imredy — dovedit că este evreu de origină — noul guvern s'a reconstituit sub președinția contelui Paul Teleki.

Spunem „s'a reconstituit", de oarece, afară de d. Homan, titularul departamentului instrucțiunii publice și cultelor, toți ceilalți miniștri au făcut parte din fostul cabinet. Care va fi politica externă și internă a noului guvern maghiar?

Contele Teleki, președintele consiliului, în comunicarea ce a făcut-o Vineri partizanilor d-sale politici, a declarat că guvernul său, prin compoziția sa aproape neschimbată dovedește cât se poate de bine intenția de a continua în mod invariabil politica d-lui Imredy, atât în domeniul intern, în ce privește rezolvarea chestiei evreești și introducerea reformei agrare, cât și în cel extern.

Politica externă a fostului guvern prezidat de d. Imredy, este cunoscută.

Pe deoparte, s'a urmărit înlăturarea asperităților create de nemulțumirile Ungariei, față de Germania, printr'o apropiere mai accentuată de axa Berlin-Roma și pe de altă parte, s'a continuat propaganda, sub diferite forme, fie pe tema tratamentului minorităților maghiare, fie pe tema frontierelor, împotriva statelor vecine, cu toate promisiunile d-lui Imredy că va contribui la crearea unei atmosfere necesare unei destinderi.

De aceea noi dorim ca politica externă a noului guvern maghiar, de sub conducerea contelui Paul Teleki, să fie astfel definită și orientată, în cât să poată contribui, în mod real, la stabilirea unor raporturi cât mai bune cu România și celelalte țări vecine, căci această politică este singura, care poate corespunde intereselor comune ale națiunilor din această parte a Europei și păcei generale.

România a dat și dă dovezi suficiente, atât prin politica sa internă, față de minoritatea maghiară și celelalte minorități, cât și prin politica sa externă, pacifică, bazată pe realități și pe respectul drepturilor tuturor națiunilor și al tratatelor ce asigură ordinea și stabilitatea în Europa centrală, că este dispusă să stabilească relațiuni amicale cu Ungaria.

Dar, această politică, spre a da roade binefăcătoare, impune și din partea Ungariei aceeaș bună dispoziție, sinceritate și luare în seamă a intereselor comune și ale păcei generale.

CUTREMUR INREGISTRAT LA BUCUREȘTI

In ziua de 17 Febr. 1939 s'a înregistrat la Observatorul astronomic din București un cutremur al cărui epicentru se găsește la vreo 400 km. depărtare.

La București, primele unde au fost înregistrate la ora 5,25 m. 2ō s. Undele secundare au început la 5 h, 26 m, 8 s. Au fost mari și foarte repezi, ceeace arată că în regiunea epicentrală cutremurul a avut o violență deosebită.

Pela 5 h. 35 m., înainte de terminarea înregistrărilor, se găsește înscrisă o ușoară replică a cutremurului.

Inscrierile au durat până pela 5 h. 39 m.

„Misiunea istorică" a noului guvern iugoslav

Declarația ministerială citită în fața Camerei iugoslave, de d. Svetkovici, noul președinte de consiliu, a pus în lumină atât motivul plecării d-lui Stoiadinovici cât și misiunea principală a noului guvern.

„Noul guvern — a spus d. Svetkovici — a primit misiunea specială de a se ocupa de consolidarea și amenajarea raporturilor interne".

„Principala chestiune — a adăugat imediat primul ministru iugoslav — este, fără îndoială, stabilirea unor raporturi în sensul vederilor cari există de 20 de ani la frații croați privitoare la bazele problemei politicei de stat".

Misiunea actualului guvern este deci soluționarea problemei croate în sensul principiilor cari formează ideologia croată de 20 de ani încoace. Aceste principii, d. Svetkovici le-a sintetizat în formula următoare : „crearea unor raporturi permanente mai bune și mai ferme în ce privește participarea la viața de stat pe baza unei egalități perfecte și a echității".

Manifestația de simpatie cu care a fost primit în Cameră noul guvern și aplauzele care au subliniat declarația ministerială dovedesc că dorința unei destinderi interne și a soluționărei definitive a problemei croate, era aproape generală și că atât parlamentul cât și opinia publică doreau să înceteze „toate metodele trecutului care — după cum a spus d. Svetkovici — au îndepărtat prin diferite manevre tactice această extrem de importantă

(Continuare in pag. 2-a)

Pregătiri pentru campionatele militare de ski ale Franței

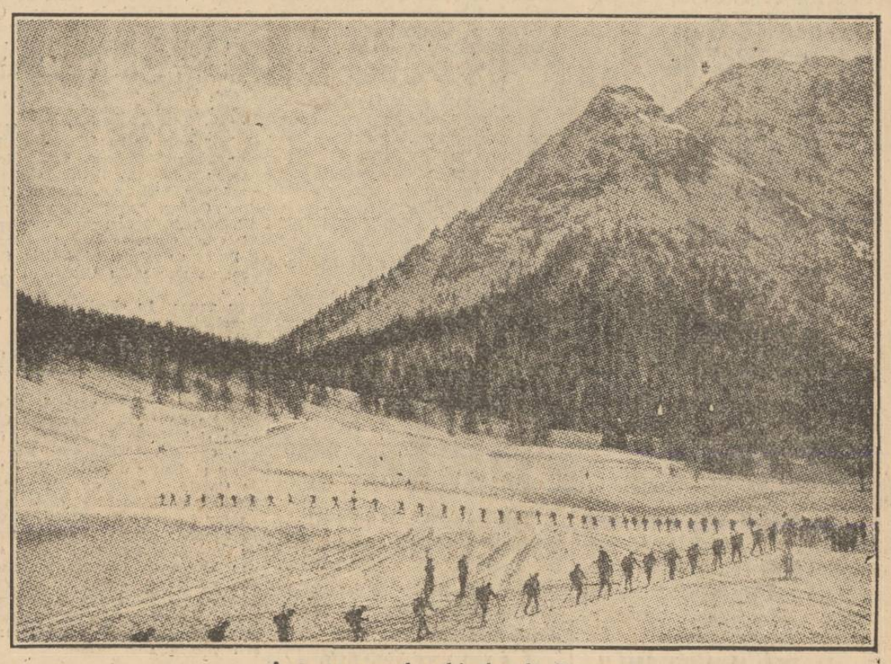

Antrenamentul echipelor la Briançon

SCRISORI DIN LONDRA

Recunoașterea guvernului Franco

de AUGUR

Londra, Februarie

Se pare că jocul diplomaților a dat greș. După dezastrul republicanilor din Catalonia, diplomațiile nu aveau decât o singură dorință: să poată recunoaște imediat pe generalul Franco ca șeful singurului guvern existent în Spania. Dar la aceasta se opunea teama unei reacțiuni violente din partea partidelor de stânga, devotate, ca și în trecut, republicii spaniole.

In clipa aceea, ignoram încă de unde a venit informația pretinsei dorințe a generalului Miaja de a termina cu o luptă fără speranță. Se zvonise chiar că generalul ar fi cerut o viză pentru Franța. Sufletul diplomaților tresaltă de bucurie la gândul că ar putea prinde doi epuri dintr'odată : să recunoască pe Franco și să aibă, în acelaș timp, opoziția liniștită.

Atunci a fost lansată formula: nici o recunoaștere definitivă, atâta timp cât Madridul nu a căzut în mâinile generalului învingător. Diplomații își frecau mâinile, gândindu-se la festa pe care o vor juca protestatarilor, făgăduindu-le să aștepte căderea Madridului, cădere pe care o preziceau pe curând.

Se poate foarte bine ca generalul Miaja, cunoscând mai bine decât oricine slăbiciunea situației sale militare, să fi început conversații discrete, spre a pregăti la timp o retragere sigură pentru el și ajutorii săi. Totuși, asemeni

(Continuare in pag. 2-a)